

**QORTI TAL-MAĠISTRATI (MALTA)
BHALA QORTI TA' ġUDIKATURA KRIMINALI**

**MAĠISTRAT
DR RACHEL MONTEBELLO B.A. LL.D.**

Kumpilazzjoni Nru.: 924/2023

**Il-PULIZIJA
(Spetturi Michael Tabone)**

-Vs-

GLEN DALLI

Illum, 15 ta' Jannar 2024

Il-Qorti,

Rat 1-imputazzjonijiet miġjuba fil-konfront ta' **GLEN DALLI** ta' 28 sena, bin Anthony Dalli u Maria-Theresa nee Galea, imwied nhar id-29 ta' Dicembru 1995, residenti ġewwa 19, Redentur, Triq ta' Franton, Rabat u detentur tal-karta tal-identita' 016596M, li ġie akkużat talli bejn Ottubru 2021 u April 2023 f'dawn il-Gzejjer, b'diversi atti, ukoll jekk fi zminijiet differenti u li jiksru l-istess disposizzjoni tal-ligi u li ġew magħmulin b'riżoluzzjoni waħda;

- Iffalsifikajt cedola, polza, ordni jew dokumenti ohra, illi meta jigu prezentati wieħed jista' jircievi bihom ħlas, jew jieħdu l-kunsinna ta' oggetti jew jiġbor depožitu jew rahan minn ufficju pubbliku, jew minn bank jew stabbiliment pubbliku iehor imwaqqaf jew magħruf b xi' att pubbliku tal-Gvern;

2. U aktar talli xjentament għamilt użu minn wahda mill-karti ffalsifikati msemmijin fl-artikoli 166, 167 u 168 tal-Kap. 9 tal-Ligijiet ta' Malta;
3. U aktar talli għamilt falsifikazzjoni f'att awtentiku u pubbliku, jew fi skrittura kummercjali jew ta' bank privat, b'falsifikazzjoni jew b'tibdil fl-iskrittura jew fil-firem billi ħloqt pattijiet, dispozizzjonijiet jew obbligi foloz jew ġelsien falz minn obbligi, jew billi ddaħalt dawn il-pattijiet, dispozizzjonijiet obbligi jew ġelsien minn obbligi f'dawk l-atti jew skritturi wara li jkunu gew iffurmati, inkella billi żidt jew biddilt klawsoli, dikjarazzjonijiet jew fatti, illi dawn l-atti jew skritturi kellhom ikollhom fihom jew kellhom jippruvaw;
4. U aktar talli xjentament għamilt uzu minn att, kitba jew skrittura falza msemmija fl-artikolu 183 tal-Kap. 9 tal-Ligijiet ta' Malta;
5. U aktar talli għamilt jew tajt dikjarazzjoni falza jew certifikat falz;
6. U aktar talli sabiex tikseb xi vantagg jew beneficiċju għalik innifsek jew għal ħaddieħor, f'xi dokumenti maħsub għal xi awtorita' pubblika, xjentement għamilt dikjarazzjoni jew stqarrija falza, jew tajt tagħrif falz ;
7. U aktar talli b'mezzi kontra l-ligi, jew billi għamit użu ta' ismijiet foloz, jew ta' kwalifikasi foloz, jew billi nqdejt b'qerq ieħor, ingann jew billi wrejt ħaga b'oħra sabiex iġġiegħel titwemmen l-eżistenza ta; intraprizi foloz, jew ta' ġila setgħa fuq ħaddieħor jew ta' krediti immaġinarji, jew sabiex tqanqal tama jew biza' dwar xi ġrajja kimerika, għamilt qligh ta' aktar minn ħamest elef euro €5,000 bi ħsara tad-Dipartiment tas-Sigurta Socjali, il-Gvern ta' Malta u /jew xi entita u/ jew entitajiet ohra;
8. U aktar talli bi ħsara tad-Dipartiment tas-Sigurta Socjali, il-Gvern ta' Malta u/jew xi entita u/jew entitajiet ohra, għamilt qligh ieħor b'qerq ta'aktar minn ħamest elef euro (€5,000).

Il-Qorti kienet mitluba sabiex f'każ ta' sejbien ta' htija tikkundanna lill-akkuzat għal ħlas ta' spejjes li jkollhom x'jaqsmu mal-ħatra ta' esperti jew periti fil-proceduri hekk kif ikkontemplat fl-Artikolu 533 tal-Kapitolu 9 tal-Ligijiet ta' Malta.

Semghet lill-Ufficial Prosekurur fis-seduta tal-15 ta' Jannar 2024 jaqra l-akkuži u jikkonfermahom bil-ġurament u rat id-dokumenti ppreżentati flimkien mal-akkuži;

Semgħet lill-imputat waqt l-eżami jwieġeb li huwa ġati tal-akkuži kollha miġjuba fil-konfront tiegħu;

Semgħet lill-imputat jikkonferma l-ammissjoni tal-htija tiegħu anke wara li ġie imwissi bl-iktar mod solenni dwar il-konsegwenzi legali tal-ammissjoni tiegħu u wara illi kkonċedietlu ħin biex jirrikonsidra din id-dikjarazzjoni ta' htija u sabiex jerga' jikkonsulta mad-difensur tiegħu, kif ukoll wara li spjegatlu n-natura u s-serjeta` tal-reati li jinsab mixli bihom, il-konsegwenzi ta' dikjarazzjoni tal-htija u l-piena erogabbli.

Semgħet lill-partijiet jaqblu illi l-ammont meħud illegalment għad-detriment tad-Dipartiment tas-Sigurta' Soċjali huwa ta' €12,707.91 u li ntlaħaq ftehim bejn id-Dipartiment tas-Sigurta' Soċjali u l-imputat, fejn ġie miftiehem li l-bilanċ dovut, wara li diga' saru xi ripagamenti akkont mill-imputat, jitħallas f'rati mensili ta' €175 kull waħda, filwaqt li l-bilanċ dovut illum huwa ta' €10,352.91;

Semghet is-sottomissjonijiet tal-partijiet dwar il-piena u semgħet lill-Prosekuzzjoni tiddikjara li m'hijiex qiegħda tinsisti li tingħata piena karċerarja effettiva;

Rat id-dokumenti kollha akkwiżi fl-atti u l-atti kollha tal-proceduri;

Ikkunsidrat;

Illi fuq l-ammissjoni volontarja u inkondizzjonata tal-imputat, fil-preżenza tal-Avukat difensur tiegħu u dan wara li gew osservati d-dispożizzjonijiet tal-artikolu 392A tal-Kap. 9, il-Qorti m'ghandhiex triq ohra salv li ssibha ġatja tal-imputazzjonijiet kollha.

Għall-finijiet tal-piena, il-Qorti kkunsidrat diversi fatturi, fosthom il-gravita' tar-reati li qiegħed jinstab ġati dwarhom l-imputat u l-ammont sostanzjali li huwa kiseb għad-dannu tad-Dipartiment tas-Sigurta' Soċjali b'riżultat tal-kommissjoni ta' dawn ir-reati. Iżda ġadet ukoll qies tal-fedina penali kompletament netta tal-imputat, kif ukoll tal-fatt illi huwa ammetta l-ħtija tiegħu fl-iktar stadju bikri tal-proċeduri u fuq kollo, il-fatt li huwa digħi' laħaq ftehim mad-Dipartiment tas-Sigurta' Soċjali biex iħallas lura bin-nifs l-ammont kollu li rċieva illegalment in linea ta' assistenza soċjali.

Il-Qorti qieset ukoll il-fatt illi l-istess att, cioè l-falsifikazzjoni tad-dokumenti jew skritturi ta lok għall-ksur ta' diversi dispożizzjonijiet tal-ligi, fosthom l-artikoli 167, 183 kif ukoll l-artikolu 308 tal-Kap. 9. L-istess jgħodd għall-att konsistenti fl-użu tad-dokument falsifikat: dan jikkostitwixxi iktar minn reat wieħed, fosthom ir-reat taħt l-artikoli 169, 184 u 188 tal-Kap. 9 li jinkriminizza l-ġhoti ta' dikjarazzjoni falza jew tagħrif falz lil awtorità pubblika, kif ukoll ir-reat tal-frodi. Għaldaqstant, bl-applikazzjoni tal-prinċipju tal-konkorrenza formal ta' reati u pieni, għanda tingħata l-piena biss għar-reat l-iktar gravi fost dawk li gew kommessi permezz tal-istess att.

Imbagħad, ir-reati tal-falsifikazzjoni u l-użu ta' dokument falz jew skrittura falza, iservu fl-istess waqt ukoll bħala mezz għall-kommissjoni tar-reat ta' frodi taħt l-artikolu 308 tal-Kap. 9 u jsibu riskontru għalhekk id-dispożizzjonijiet tal-artikolu 17(h) tal-Kap. 9.

Bl-ammissjoni tal-imputat għar-reat ta' truffa taħt l-artikolu 308 tal-Kap. 9, hu ma jistax jinstab ġati wkoll għar-reat tal-frodi innominata taħt l-artikolu 309 tal-Kap. 9 għaliex dan ir-reat jinstab ġati tagħha min jagħmel xi qligh ieħor b'qerq mhux imsemmi fl-artikoli ta' qabel u għalhekk, billi l-imputat ammetta l-ħtija tiegħu dwar

ir-reat ta' truffa taħt l-artikolu 308 tal-Kap. 9, il-Qorti sejra tastjeni milli tieħu konjizzjoni tal-imputazzjoni bin-numru tmienja (8) dwar ir-reat taħt l-artikolu 309 tal-Kap. 9.

Ir-reat l-iktar gravi fost is-sensiela ta' reati li l-imputat ammetta l-ħtija dwarhom, huwa dak taħt l-artikolu 308 tal-Kap. 9 li, bl-applikazzjoni tad-dispożizzjonijiet tal-artikolu 310(1)(a) tal-Kap. 9, jipprovdi għal piena ta' priġunerija minn sentejn sa disa' snin billi l-ammont tal-ħsara magħmula mill-imputat jeċċedi s-somma ta' €5,000. Ta' min isemmi li fit-trattazzjoni dwar il-piena, il-Prosekuzzjoni ddikjarat illi m'hijiex qiegħda tinsisti li tingħata piena karċerarja effettiva.

Mizmumin ferm dawn il-konsiderazzjonijiet kollha, il-Qorti tqis illi filwaqt li l-iktar piena idoneja hija waħda karċerarja, hemm raġunijiet tajbin u validi fiċ-ċirkostanzi, biex tapplika d-dispożizzjonijiet tal-artikolu 28A tal-Kap. 9 kif ukoll id-dispożizzjonijiet tal-artikolu 532A tal-Kap. 9 minflok id-dispożizzjonijiet tal-artikolu 28H tal-istess Kap. 9.

Għal dawn il-motivi kollha, filwaqt li tastjeni milli tieħu konjizzjoni tal-imputazzjoni bin-numru tmienja (8) għaliex hija alternattiva ghall-imputazzjoni bin-numru sebgħha (7) u wara li rat l-Artikoli 17(h), 18, 167, 169, 183, 184, 185, 188, 308 u 310(1)(a) tal-Kapitolu 9 tal-Ligijiet ta' Malta, qiegħda ssib lil GLEN DALLI hati fuq ammissjoni tiegħu stess, tal-imputazzjonijiet l-ohra kollha u tikkundannah sentejn priġunerija iżda bl-applikazzjoni tal-Artikolu 28A tal-Kapitolu 9 tal-Ligijiet ta' Malta tordna li din is-sentenza ma tidħolx fis-seħħ hlief jekk fi żmien tliet (3) snin, il-hati jikkommetti reat ieħor li għaliex hemm piena ta' priġunerija.

A tenur ta' l-Artikolu 28A(4) tal-Kap. 9 tal-Ligijiet ta' Malta, il-Qorti spjegat lill-hati bi kliem ċar ir-responsabilità tiegħu taħt l-Artikolu 28B tal-Kap. 9 tal-Ligijiet ta' Malta jekk huwa jikkommetti, matul il-perijodu operattiv ta' din is-sentenza sospiza, reat li għaliex hemm piena ta' priġunerija.

Bl-applikazzjoni tal-Artikolu 532A tal-Kapitolu 9 tal-Ligijiet ta' Malta li jirrendi applikabqli d-dispożizzjonijiet tal-artikolu 24 tal-Att dwar il-Probation, Kapitolu 446 tal-Ligijiet ta' Malta, tordna lil GLEN DALLI jħallas lid-Dipartiment tas-Sigurta' Soċjali is-somma ta' ghaxart elef, tliet mijja u tnejn u ħamsin Euro u wieħed u disghin ċenteżmu (€10,352.91), il-bilanċ tal-ammont rappreżentanti d-danni sofferti mill-istess Dipartiment b'riżultat tad-delitti li dwarhom qed tinstab ħtija, bin-nifs skont il-modalitajiet diġa' maqbula, cioè b'pagamenti mensili bir-rata ta' mijja u ħamsa u sebghin Euro (€175) kull wieħed.

Billi ma jirriżultax li ġew nominati esperti f'dawn il-proċeduri, tastjeni milli tieħu konjizzjoni tat-talba tal-Prosekuzzjoni ai termini tal-Artikolu 533 tal-Kapitolu 9 tal-Ligijiet ta' Malta.

Għall-fini tal-Artikolu 28A(8) tal-Kapitolu 9 tal-Ligijiet ta' Malta, tordna li kopja ta' din is-sentenza tintbagħħat lir-Registratur tal-Qorti.

Ai termini ta' l-Artikolu 392A(2) tal-Kap. 9 tal-Ligijiet ta' Malta, il-Qorti tordna li fi żmien sitt (6) ijiem tax-xogħol l-Avukat Ģenerali jingħata aċċess għal kopja skenjata ta' l-atti, flimkien ma' aċċess għal kopja skenjata ta' din is-sentenza.

DR. RACHEL MONTEBELLO
MAĞISTRAT.